

KG
[Signature]

BIURO RADY GMINY
ŚWIERKLANIEC
22. MAJ. 2023
WPLYNEŁO
Ilość załączników .....
Nr ..... podpis [Signature]

Świerklaniec, 17.05.2023 r.

INFORMACJA O FUNKCJONOWANIU W GMINIE ŚWIERKLANIEC W 2022 ROKU USTAWY O UTRZYMANIU CZYSTOŚCI I PORZĄDKU W GMINACH

Zasadnicza część ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach odnosi się do kwestii związanych z systemem gospodarki odpadami, określa jego ramy i zasady działania na terenie gmin. Świerklaniec, tak jak wszystkie gminy w kraju, zajmuje się organizacją usług odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy od lipca 2013 roku. W pierwszej połowie 2022 roku stawki opłaty za odbiór odpadów oraz zasady ich odbioru nie uległy zmianie w odniesieniu do roku poprzedniego, gdyż były realizowane na podstawie umowy zawartej pod koniec 2020 roku. Stawka opłaty od 1 stycznia do 30 czerwca 2022 r. wynosiła 36 zł za osobę za odbiór odpadów gromadzonych w sposób selektywny. Opłata podwyższona w przypadku nie wypełnienia obowiązku segregacji wynosiła 108 zł. Wysokość ulgi dla osób, które zadeklarowały kompostowanie bioodpadów w przydomowych kompostownikach również się nie zmieniła i wynosiła 6 zł za osobę.

W związku ze zbliżającym się wyczerpaniem kwoty umownej, do której zawarta była umowa podpisana pod koniec 2020 roku, Urząd Gminy w I połowie 2022 roku przygotował i przeprowadził postępowanie dotyczące udzielenia zamówienia publicznego na świadczenie usług odbioru i zagospodarowania odpadów od mieszkańców. W związku z tym, że poprzedni okres rozliczeniowy zamknął się niestety ujemnym saldem finansowym, to znaczy koszty funkcjonowania systemu odbioru odpadów przewyższyły wpływy z tytułu opłaty pobieranej od mieszkańców, aby uniknąć w kolejnym okresie dopłacania z budżetu gminy do odpadów kosztem innych zadań, konieczne było wprowadzenie zmian w systemie odbioru odpadów. Z uwagi na to, że przepisy ustawy dopuszczają wprowadzenie ograniczeń w przyjmowaniu jedynie wybranych frakcji odpadów zdecydowano o wprowadzeniu zmiany sposobu gromadzenia oraz ilości odbieranych z terenu nieruchomości bioodpadów. Decyzja ta była podyktowana ograniczeniami ustawowymi, które zezwalają na wprowadzenie ograniczeń odbioru jedynie ilości odpadów rozbiórkowo-remontowych, odpadów wielkogabarytowych oraz ilości zużytych opon przyjmowanych przez PSZOK oraz ilości bioodpadów. Ponadto bioodpady stanowią na terenie gminy drugą po odpadach zmieszanych najbardziej kosztotwórczą frakcją. W 2021 r. zebrano ich z terenu gminy ponad 1253 Mg bioodpadów. Bioodpady były odbierane w workach bez ograniczeń z tych posesji, które nie korzystały z ulgi za kompostowanie bioodpadów. Mając na uwadze konieczność wprowadzenia zmian, które pozwolą ograniczyć koszty funkcjonowania systemu już pod koniec 2021 r. wprowadzono odpowiednie zapisy w uchwałach dotyczących gospodarki odpadami na terenie gminy, których wejście w życie ustalono na dzień 01.07.2022 r. Ustalono, że mieszkańcy zostaną wyposażeni w kubły do gromadzenia bioodpadów, których pojemność uzależniono od ilości zamieszkujących posesję osób. Do pięciu osób przysługuje jeden kosz 120 l., powyżej 5 osób 240 l. Dodatkowo, ze względu na to, że ilość bioodpadów odbieranych z posesji została ograniczona, konieczne było wprowadzenie możliwości pozbywania się nadmiaru tych odpadów w inny sposób. Dlatego przywrócona została możliwość oddawania tej frakcji w PSZOK. W ramach opłaty można oddać 50 kg na rok na nieruchomość, za nadwyżkę konieczne jest już uiszczenie dodatkowej opłaty w wysokości 9 zł za każde rozpoczęte 10 kg. Ponadto została również wprowadzona od 1 lipca 2022 r. możliwość zakupu dodatkowo specjalnie oznakowanego worka na

bioodpady, który jest odbierany z posesji mieszkańców w terminach odbioru określonych w harmonogramie.

Po przeprowadzonym postępowaniu przetargowym, w którym ofertę złożyła jedynie firma REMONDIS Tarnowskie Góry, której ceny odbioru i zagospodarowania niektórych frakcji odpadów zostały znacznie podwyższone, (odpady zmieszane 12 %, tworzywa sztuczne 21,5%, szkło 44,5%), ze względu na trudne do wyszacowania na tamten czas oszczędności, których spodziewano się w związku ze wprowadzeniem zmian w sposobie odbioru bioodpadów, zdecydowano o podwyższeniu stawki opłaty pobieranej od mieszkańców od 1 lipca 2022 r. do 39 zł za osobę. Wysokość ulgi związanej z kompostowaniem bioodpadów nie uległa zmianie.

W 2022 r. do tutejszego Urzędu wpłynęło w sumie 910 deklaracji. Były to zarówno deklaracje nowe jak i deklaracje w których dokonywano zmian informacji w nich zawartych. Według danych ujętych w deklaracjach na terenie gminy na dzień 31.12.2022 r. zamieszkiwało 11.714 osób. Z roku na rok Świerklaniec cechuje dodatnie saldo ilości osób objętych gminnym systemem gospodarki odpadami. Na przestrzeni roku 2022 przybyło w systemie 269 osób. Kolejny rok z rządu możemy również zaobserwować bardzo pozytywne zjawisko dotyczące ilości odbieranych od mieszkańców odpadów w odniesieniu do poszczególnych frakcji. Mimo wzrostu ilości osób objętych gminnym systemem gospodarki odpadami ilość zebranych odpadów zmieszanych zmniejszyła się natomiast masa odpadów segregowanych nieznacznie wzrasta, co świadczy o pozytywnym trendzie wzrostu poziomu świadomości mieszkańców w zakresie segregacji odpadów połączonej z dokonywaniem świadomych wyborów podczas zakupów lub ich ograniczaniem.

Od stycznia do końca grudnia ubiegłego roku na terenie gminy zebrano następujące ilości odpadów:

odpady zmieszane	2823 Mg
szkło	370,02 Mg
tworzywa sztuczne	393,48 Mg
papier	240,56 Mg
odpady wielkogabarytowe	324,02 Mg
bioodpady	1054,54 Mg
elektroodpady	2,68 Mg

Dodatkowo w Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów przyjęto następujące ilości:

odpady wielkogabarytowe	92,78 Mg
odpady remontowo – budowlane	36,9 Mg
papier	10,8 Mg
zużyte opony	22,64 Mg
bioodpady	7,7 Mg
elektroodpady	2,58 Mg
odpady niebezpieczne	3,99 Mg

Frakcją, której dotyczyło największe ograniczenie odebranej od mieszkańców masy są bioodpady, których odebrano o 200 Mg mniej niż w roku poprzednim. Dzięki temu, że zebrano mniejsze ilości

odpadów z terenu gminy, w połączeniu ze znacznym przyrostem ilości osób objętych systemem, znacząco spadła średnia produkowanych odpadów na osobę w gminie, co jest bardzo dobrą informacją. W 2021 roku było to ok. 525 kg/os, w 2022 r. 472 kg/os.

Zgodnie z zapisem ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, za rok 2022 gminy były obowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych w wysokości co najmniej 25% wagowo. W roku 2022 Gmina Świerklaniec uzyskała poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu w wysokości 30,90% – obowiązkowy poziom został więc osiągnięty.

Z dniem 1 lipca 2022 r. zmieniła się formuła prowadzenia punktu gdzie można oddawać odpady poza harmonogramem odbioru odpadów spod posesji z Gminnego Placu Gospodarczego na Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W całym 2022 roku z takiej możliwości mieszkańcy skorzystali 2222 razy. Najwięcej osób oddawało w punkcie odpady wielkogabarytowe, potem opony i odpady remontowe. W PSZOK obowiązywały limity odbioru odpadów wielkogabarytowych – 200 kg/rok, remontowo – budowlanych 250 kg/rok, bioodpadów - 50kg/rok oraz ilości przyjmowanych od mieszkańców opon - 4 szt./rok. W związku z przekroczeniem przez część mieszkańców w/w limitów, po dokonaniu weryfikacji informacji przekazanych przez Operatora PSZOK, którym do końca ubiegłego roku był Zakład Wodociągów i Kanalizacji, naliczono dodatkowe opłaty za odbiór nadwyżkowych ilości odpadów remontowo – budowlanych, wielkogabarytowych, oraz zużytych opon na łączną kwotę 15 890,60 zł.

W związku z niedokonywaniem przez niektórych właścicieli nieruchomości opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2022 r. skierowano do mieszkańców 1040 upomnień. Ponadto w związku z systematycznie wykonywaną kontrolą informacji zawartych w deklaracjach oraz weryfikacji informacji związanych z oddawanymi odpadami do PSZOK do mieszkańców wystosowano ponad 300 pism.

W 2022 r. Gmina poniosła koszty związane z odbieraniem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych, które kształtowały się następująco:

4.778.182,87 zł - koszty odbioru odpadów komunalnych od mieszkańców,

90.376,56 zł - koszty odbioru odpadów komunalnych z PSZOK,

54.000,00 zł - koszty obsługi PSZOK,

3.690,00 zł - koszty związane ze świadczeniem usługi Eco Harmonogram.

Łącznie koszty wyniosły zatem 4 926 249,43 zł. Wymiar opłaty na 2022 r. na podstawie deklaracji wyniósł 4 920 291,70 zł, a wykonane dochody z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi wyniosły w 4 734 326,17 zł. Ostatecznie więc w okresie całego roku 2022 odnosząc poniesione koszty do wymiaru opłaty gmina odnotowała bardzo niewielkie saldo ujemne w kwocie 5 957,73 zł., co świadczy o bardzo dobrym wyliczeniu stawki opłaty. Jednak biorąc już pod uwagę wykonane dochody wynik ten przedstawia się już kwotą ujemną w wysokości 191 192,26 zł. Na uwadze należy mieć jednak znaczne zróżnicowanie tych wyników w odniesieniu do pierwszego i drugiego półrocza odrębnie. Rozliczenie pierwszego półrocza 2022 r. daje niestety kwotę ujemną w wysokości ponad 304 000,00 zł. Dzięki wprowadzonym zmianom sposobu gromadzenia i odbioru bioodpadów oraz podniesieniu stawki opłaty drugie półrocze zamknięto dodatnim saldem finansowym w wysokości 298 448,34 zł (wymiar opłaty – koszty), co w okresie całego roku można powiedzieć prawie całkowicie zrównoważyło pod kątem finansowym system gospodarki odpadami w gminie.

W trakcie 2022 roku Urząd dokonywał aktualizacji danych zawartych w gminnej ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków na podstawie danych pozyskiwanych ze Zakładu Wodociągów i Kanalizacji oraz zgłoszeń mieszkańców gminy.

Zgodnie z danymi zawartymi we sprawozdaniu z realizacji za 2022 r. Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych na terenie aglomeracji Świerklaniec 7622 mieszkańców było podłączonych do kanalizacji sanitarnej, natomiast ze zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków korzystało 3893 mieszkańców. W związku z prowadzonymi w bardzo szerokim zakresie przez większość 2022 roku pracami dotyczącymi budowy kanalizacji sanitarnej na terenie wszystkich sołectw w gminie kwestię dotyczącą kontroli wywozu nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych oraz osadów z instalacji przydomowych oczyszczalni ścieków realizowano w przypadkach dotyczących zgłoszeń nieprawidłowości. W 2022 roku wystosowano w tej sprawie 10 pism do mieszkańców gminy. W ubiegłym roku zakończono realizację inwestycji dotyczącej budowy tranzytu, a także zakończono budowę kanalizacji sanitarnej w sołectwie Nowe Chechło oraz Świerklaniec. Trwały również prace dotyczące budowy kanalizacji w sołectwach Orzech i Nakło Śląskie, które są kontynuowane. W 2022 wybudowano łącznie 31 km sieci kanalizacji sanitarnej oraz wymieniono ponad 6 km sieci wodociągowej.

Urząd Gminy, zgodnie z wymogami ustawy realizował obowiązki utrzymania czystości i porządku w miejscach publicznych. Większość tych zadań realizowanych jest przez Dział Gospodarczy, który zajmuje się sprzątnięciem przystanków cyklicznie w każdy poniedziałek, środę i piątek. Główne przystanki są również sprzątane w weekendy. Dział Gospodarczy zajmuje się również bieżącym utrzymaniem porządku i czystości na placach zabaw, skwerach oraz chodnikach w ciągach ulic gminnych. Teren zalewu Nakło – Chechło również objęty jest całorocznym utrzymaniem. Drogi gminne natomiast w części, w której w 2022 r. nie były prowadzone roboty kanalizacyjne były po zimie zamiatane w ramach umowy dotyczącej zimowego utrzymania dróg. Koszt zamiatania dróg gminnych w roku 2022 wyniósł 10 371,56 zł.

Urząd, zgodnie z wymogami ustawy, realizował również zadania związane z prowadzeniem rejestru działalności regulowanej oraz kontrolowaniem podmiotów wpisanych do tego rejestru. W trakcie trwania roku na wniosek przedsiębiorcy do RDR wpisano jedną firmę, pięciu przedsiębiorców zostało z rejestru wykreślonych. Na koniec 2022 r. w rejestrze działalności regulowanej prowadzonym przez Wójta Gminy Świerklaniec wpisanych było 10 przedsiębiorstw. W trakcie roku 3 firmy zostały skontrolowane pod kątem spełniania wymagań oraz przestrzegania przepisów określonych ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. Gminy wydają również zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu tych nieczystości. W 2022 roku wydano 3 zezwolenia na prowadzenie tego typu działalności. Ogólnie zezwolenia te wydane przez Wójta Gminy Świerklaniec posiada 14 przedsiębiorców.

Podsumowując należy stwierdzić, że na terenie gminy Świerklaniec w 2022 roku wszystkie określone w ustawie zadania, za których realizację jest odpowiedzialna Gmina, były realizowane na bieżąco. Pozytywne zmiany w 2022 roku odnotowano w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy. Stawka opłaty, mimo że uległa zmianie w połowie roku była bardzo dobrze wyszacowana. Na uwagę zasługuje fakt, że nastąpiło wyraźne zaznaczenie pozytywnego trendu związanego ze zmniejszającą się masą odpadów zmieszanych, mimo ciągłego wzrostu liczby osób objętych systemem, oraz obniżeniem średniej masy odpadów ogółem przypadającego na jednego mieszkańca gminy. Wprowadzone w połowie roku zmiany dotyczące odbioru bioodpadów oraz zmiana stawki były decyzją słuszną i przyniosły efekty nawet lepsze niż to początkowo założono.

z up. Wójta Gminy Świerklaniec
ZASTĘPCA WÓJTA
Anna Kubica

Kierownik
Referatu Gospodarki Komunalnej
Martyna Losko